

Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**
Očekávaný výsledek učení: CZB-TEV-002-ZV5-010

Spolupracuje při organizaci pohybových činností ve známých prostorech určených pro realizaci tělesné výchovy.

Popis úrovně Na cestě

- Zvažuje vhodnost přípravy konkrétního prostoru pro realizaci pohybových dovedností.
- Uvažuje a plánuje přípravu na pohybovou činnost v oblasti materiální, fyziologické a mentální.

Štafety

Autor materiálu: Mgr. Kateřina Hálová

Anotace

Aktivita rozvíjí pohybové schopnosti žáků a zároveň podporuje spolupráci a dodržování pravidel. Žáci soutěží v týmových štafetách, při nichž plní obratnostní úkoly s využitím sportovních pomůcek, jako jsou kužely, kruhy nebo lavičky.

Zadání pro žáky

- na základě kritérií vybraných učitelem se žáci rozdělí do družstev;
- podle instrukcí a pod dohledem učitele připraví určené pomůcky, na konci hodiny může dojít k výměně žáků, kteří tělocvičnu nebo školní hřiště uklidí;
- na základě instrukcí učitele provádí zadané pohybové úkoly, které jsou součástí štafetového závodu;
- část žáků, například jedno družstvo, plní úkoly spojené s organizací štafet, startování, kontrola správnosti provedení pohybových úkolů, úprava závodní plochy nebo doplnění nových pohybových činností;
- přebírají funkci rozhodčích, tím i zodpovědnost za plynulý a spravedlivý průběh soutěže;
- v průběhu vyučovací hodiny si vyzkoušejí několik rolí v rámci průběhu sportovní soutěže, roli závodníka, startéra, rozhodčího nebo technické čety – v rolích se střídají a spolupracují;
- do některých činností se tímto můžou zapojit i žáci, kteří v hodině nemůžou cvičit.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK k osobnostní a sociální Budování a udržování zdravých vztahů KOS-VZT-000-ZV5-001	<i>Rozvíjí vztahy s ostatními.</i>	- hrají se žáky hry se zaměřením na třídní kolektiv (citlivost k druhým, zájem o spolužáky) - aplikují aktivity na podporu pocitu sounáležitosti se třídou a školou (hry, projekty, výlety, zájezdy, sportovní aktivity, společné oslavy apod.)
KK k podnikavosti a pracovní Spolupráce a týmová práce KPP-TYM-000-ZV5-001	<i>Podílí se na spolupráci ve skupině.</i>	- zadávám pravidelně náměty projektové výuky nebo jiný úkol, kde budou žáci pracovat v párech, skupinově, v týmu - vytvářím různorodé pracovní skupiny, aby se žáci učili spolupracovat s jinými lidmi, pomáhám žákům nastavit role, nabízím možnost výběru rolí - posiluji pocit individuální a kolektivní zodpovědnosti tím, že zadávám skupině dílčí úkoly (podporuji rozdělování úkolů a dbám na to, aby každý ze členů skupiny plnil své povinnosti a zapojil se do společné práce)

Metodický komentář pro učitele

- Cílem hodiny je rozvoj obratnostních schopností žáků 1. stupně, které tvoří nezbytný základ pro postupné zvládnutí složitějších pohybových dovedností a efektivní rozvoj dalších pohybových schopností.
- Dalším cílem je podpora vzájemné spolupráce žáků v rámci družstva, respektování pravidel soutěže a podobných principů fair play.
- Hodinu je vhodné zahájit rozdělením do družstev ještě před samotným zapracováním, aby neztratila tempo a žáci se mohli po rozcvičce rovnou zapojit do soutěží.
- Dělení žáků do družstev by mělo být variabilní. Kritéria výběru členů družstva by měl učitel obměňovat – nelze se spoléhat pouze na klasický výběr „na kapitány“.
- Zapracování žáků je vhodné volit dynamicky, například formou honiček nebo jednoduchých her, které od začátku podporují interakci mezi žáky – i to je jedním z dílčích cílů hodiny.
- Na začátku hodiny je vhodné zařadit méně úkolů, aby je žáci dokázali bezpečně a správně zvládnout. Postupně lze přidávat úkoly složitější a fyzicky náročnější.
- Družstva se rozdělí na soutěžící a jedno organizační družstvo. Během hodiny si role vyměňují. Je důležité zvolit optimální počet družstev tak, aby byla hodina organizačně zvládnutelná.
- Soutěžící družstva plní zadané úkoly v rámci štafetového běhu. Po předávce startuje další člen družstva, jak je to běžné. Před každou štafetou proběhne názorná ukázka, která žákům přesně ukáže průběh dané činnosti. Diskutují, jak se navzájem můžeme podpořit jako tým.
- Členové organizačního družstva si mezi sebou rozdělí úkoly – jeden například funguje jako startér, další upravuje plochu nebo dohlíží na správnost provedení úkolu.
- Pokud jsou štafety zaměřené na rozvoj obratnosti běžnou součástí hodin tělesné výchovy, mohou být žáci zapojeni také do jejich vymýšlení a zadávání.
- Obsah štafet vychází z dostupného vybavení školy. Vhodné jsou například:

- různé druhy lehkých plastových překážek (pro přebíhání nebo podlézání),
- gymnastické kruhy (pro přeskakování, přelézání či přebíhání),
- plastové kloboučky či kužely (pro obíhání, přeskakování nebo měření daného počtu kroků),
- gymnastické nářadí – při dodržení pravidel bezpečnosti, a pokud žáci ovládají dané dovednosti (např. žíněnky, lavičky, snížené švédské bedny).
- Lze obměňovat i formy předávky – například tlesknutím, přihrávkou míče, zásahem cíle míčkem či raketkou apod.
- Týmové porady, kde se zaměříme na to, aby každý člen týmu dostal, co největší podporu, jakou potřebuje, radu, povzbuzení apod.

Popis ověřování

- aktivní účast a snaha v hodinách;
- dodržování pravidel a postupné zlepšování techniky překonávání překážek;
- rozbor podpory dobrých vztahů, radosti ze hry a celkového výkonu;
- prakticky si zkouší různé role ve skupině (v týmu); pojmenuje, která role ve skupině je mu příjemná; plní aktivně své úkoly v rámci skupiny.

Cílem aktivity je rozvoj obratnostních schopností žáků prvního stupně soutěživou formou, posílení komunikace a vzájemné spolupráce žáků. Obratnost je nezbytným základem postupného zvládnutí složitějších pohybových dovedností, umožňuje efektivnější rozvoj dalších pohybových schopností.